

SVENSK ORTOGRAFI GENOM FINSKA
En studie om svårigheter i att stava svenska hos en grupp finskspråkiga språkstudenter

Valtteri Viitanen
Kandidatavhandling
i nordisk filologi
Humanistiska fakulteten
Uleåborgs universitet
December 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
1.1. Syfte	4
1.2. Material och metod	5
2. TEORETISK BAKGRUND	7
2.1 Stavningskonventioner	8
2.1.1. Den morfologiska konventionen	8
2.1.2. Den traditionella konventionen	8
2.2. Finns stavningsregler?	8
2.3. Stavningsstadier	9
2.4. Feltyper	10
3. ANALYS OCH RESULTAT	11
3.1. Första forskningsfrågan	11
3.2. Andra forskningsfrågan	15
4. SAMMANFATTANDE DISKUSSION	18
LITTERATURFÖRTECKNING	20

BILAGA

1. INLEDNING

'Vad örat hör, bör ögat se' var principen för en grupp "nystavare" som år 1887 bildade föreningen **Svenska rättstafningssällskapet Helsingforsrets** under tiderna före den senaste skriftreformen i det svenska språket. Att stava svenska är inte alltid lätt. Även om nystavarna inte fick stavningen att ändras till helt ljudenlig togs det ändå ett steg mot det hållet år 1889 när Svenska Akademien publicerade den sjätte upplagan av sin ordlista som även från läsåret 1890-1891 blev normgivande för stavsättet i både Sveriges som Finlands skolor. (Ivars i Mustelin 2004:7–8) (Mustelin 2004:89)

De nordiska språken karakteriseras av en så kallad *fonematisk ortografi*, vilket innebär att det finns ett samband mellan ords uttal och deras stavning. De nordiska språken är också mer lika varandra ortografiskt sett än uttalsmässigt. I äldre tider var stavningen inte helt regelbunden, och egentligen det enda sättet att ta reda på historiska uttalsätt och tidpunkter för uttalsförändringar är med hjälp av granskandet av ortografin. (Barddal 1997:211)

"**Svensk ortografi** är läran om svenskans skriftspråk. Ordet ortografi kommer av grekiska orthos 'rät, rätt' och graphein 'skriva'. Ortografi handlar bland annat om rättstavning och om förhållandet mellan skrift och uttal. Varje skrivet språk har en speciell ortografi som på olika sätt under tidens gång har anpassats för att representera just det språk den är avsedd för." (Wikipedia)

Denna kandidatavhandling kartlägger problem i den svenska ortografin, och specifikt hur begriplig ortografin är för inlärare av svenska med annat modersmål än något av de germanska språken, i det här fallet finska. Meningen är att göra en lista över svårstavade ord och sedan testa hur försökspersoner klarar av att stava dem utan några hjälpmedel, alltså en sorts glosförhör. Med ord som är svårstavade menas, t.ex. om ett och samma språkljud har flera stavsätt, som det så kallade sje- och tje-ljudet, eller ord som ofta eller alltid uttalas annorlunda än de skrivs, som ordet *faktiskt*.

Eftersom forskare mer har fokuserat på att studera läsförmågan än stavförmågan är det svårt att hitta forskning om rättstavningen (Naucle´r, Kerstin, Sandqvist, Carin, Teleman, Ulf, Andersson, Lars-Gunnar 1989:209). Särskilt när det gäller forskning om stavning på

svenska av personer med annat modersmål än något av de germanska språken har jag inte hittat någon studie alls. Dock finns det en del svenskspråkig forskning beträffande svensk stavning, men då har forskningen koncentrerat sig på utvecklingen av svenska barns stavning eller svenska personers utveckling inom stavning under skoltiden (Se Naucle´r et. al. 1989). Sedan finns det forskning om själva stavandet och om hur ett barn överhuvudtaget lär sig att läsa och skriva.

Språk undervisas ju ofta för personer som inte har det som modersmål, t.ex. får alla barn i Finland undervisning i svenska från och med sjätte årskurs. Om man undervisar i ett språk är kunskapen i stavning viktig, och av stavningen kan ibland ses om någonting måste övas mer eller mindre. Jag antar att personer som är blivande svensklärare eller blivande språkexperter i svenska gör mindre stavfel än andra finskspråkiga. Jag antar också att, eftersom dessa har övat sig mest på svensk stavning gör de möjligtvis mer sådana fel som skulle vara typiska just för finskspråkiga. Därför riktar jag min undersökning på språkstudenter som studerar nordisk filologi på ett universitet i Finland.

Eventuellt kan det diskuteras hur digitaliseringen påverkar rättstavningen och om rättstavningen är på väg att bli mindre viktig på grund av den. Personligen anser jag att fritt skrivande är ett effektivt hjälpmedel för språkinläring, eftersom skrivkunskapen är en kunskap att avspegla språket fonologiskt, morfologiskt och rent av optiskt.

1.1. Syfte

Syftet med denna kandidatavhandling är att forska i stavningen av det svenska språket och de exakta forskningsfrågorna står direkt nedan.

- Vilken sorts ord är svårast att stava i svenskan för en grupp finskspråkiga som studerar nordisk filologi på universitetet?
- Hur påverkar kunskaper i andra språk förmågan att stava svenska för denna grupp finskspråkiga som studerar nordisk filologi på universitetet?

1.2. Material och metod

Det här är en kvantitativ undersökning som gjordes med hjälp av en enkätundersökning (se Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007: 139–158, 193–204). För att få svar på den första forskningsfrågan uppstod ett par nya frågor, nämligen: Vad är svårt att stava? Och vilka ord borde vara med på testlistan? Det framställdes en lista med 98 stycken svenska ord med den finska översättningen bredvid och svarsalternativ varierande på hur många fel per ord var möjligt att göra från A till B eventuellt A till H. Enkäten finns som bilaga i slutet av uppsatsen.

Vid sammanställandet av testordlistan var min synvinkel rent fonetisk och jag hämtade inspiration från *Allmän och svensk fonetik* (Elert 2015), *Svenska akademins ordlista över svenska språket* (SAOL 13 uppl.), *Svenska skrivregler* (Språkrådet 2008), Wikipedia och från språkrådets frågeavdelning (språkvårdare 2016). Jag hittade en lista på <ordkollen.se> som publicerats bland annat i Dagens Nyheter år 2009 som "svenskans mest felstavade ord". Listan är på sätt och vis sammanställd av Norstedts förlag och Språkrådet. Dock när jag mejlade Språkrådet om hur listan är sammanställd fick jag inget exakt svar utan en förklaring att den är sammanställd i samband med lanseringen av websidan <norstedtsord.se>, men att det är oklart vari samarbetet bestod. En gissning är att det har samlats in data på vilka ord som oftast varit felstavade i Norstedts ordlistor på internet och sedan har någon hos Språkrådet kontrollerat om det skulle kunna stämma. Detta förblir oklart p.g.a. den person som haft den kontakten med Norstedts anges sedan dess ha gått i pension. (Språkvårdare 2016) Som bilaga fick jag i varje fall pressmeddelandet som då skickats ut angående ärendet. Därtill fick jag också informationen att det troligen är omöjligt att veta vilka ord som är svårast att stava, men att man kan testa kunskapen i stavning hos en viss målgrupp. (Språkvårdare 2016)

Vid det här laget hade jag gått igenom de flesta möjliga felsorterna som finns i svenskan, och med hjälp av listan som finns på <ordkollen.se> kunde jag se vilka typer som var vanligast där. T.ex. utgjorde beteckning eller utelämnad beteckning av dubbel konsonant ca hälften av orden på denna lista (se Ordkollen 2016). Även Naucér (se Naucér et. al. 1989: 212) konstaterar att detta är det enda stavfelet som görs även av utvecklade skribenter. Eventuellt var få exempel på sje-ljud stavat fel i listan på <ordkollen.se> (Ordkollen 2016). Ändå tog jag med så många svårighetstyper som möjligt i denna

undersökning samt sådant som jag med finskt modersmål misstänker är svårt att lära sig, som att höra skillnaden på u och y vokalerna. Slutligen kontrollerade jag alla ord på SAOL:s ordlista på internet (SAOL 13 uppl.), och de finska översättningarna från MOT ordbok på internet (MOT 2016), eventuellt hittade jag på svarsalternativen och blandade ordningen på hela listan.

Det övervägdes även att läsa upp orden högt så att informanterna kunde ha skrivit ner dem istället. På det sättet hade det blivit mer exakta svar på typen av felet som gjordes men p.g.a. snäv tidtabell valdes att ge svarsalternativ. Eventuellt möjliggjorde svarsalternativen och stora mängden ord en snabbare takt på svarandet som förhoppningsvis motsvarar samma flow-tillstånd som präglar fritt skrivande då man inte hinner tänka för länge på varje ord. Samt eftersom skrift är ett optiskt medel fick informanterna chansen att se olika alternativ och på så vis kanske minnas bättre. Sådär kunde också en mer omfattande lista användas.

Som informanter användes en grupp på 19 studenter i nordisk filologi, varav de flesta redan utfört mer än bara grundstudierna (25 sp) av nordisk filologi. Av dessa studerar nästan alla ett annat språk som biämne eller huvudämne, d.v.s. 11 studerar nordisk filologi som huvudämne, 6 studerar engelsk filologi och 2 germansk filologi som huvudämne. De som har annat än nordisk filologi som huvudämne studerar det som biämne, och nästan alla av dem 11 som studerar nordisk filologi som huvudämne har antingen engelsk eller germansk filologi som sidoämne. De flesta av informanterna var i ålder 20-25 år gamla och alla var av kvinnligt kön. Faktumet att alla deltagare var kvinnor var inget medvetet val utan en slump, men jag anser att det inte spelar någon roll för resultaten i studien.

Materialet samlades in den 22.11.2016 i början av en föreläsning på en kurs i svensk grammatik. Alla informanter hade fyllt enkäten efter ca 15 minuter. Materialet bevaras hos skribenten.

2. TEORETISK BAKGRUND

Svenska, såsom andra västeuropeiska språk skrivs med latinska bokstäver. Huvudprincipen är att varje språkljud, d.v.s. *fonem* motsvaras av en bokstav, d.v.s. *grafem* i skriften. Detta system kallas *alfabetisk*. (Dahl 2008: 201) Denna princip är dock inte fullt exakt. Det är också värt att nämna att den största delen av människorna i världen talar ett språk som inte skrivs med det latinska alfabetet (Elert 2015: 156). Dock är den latinska bokstavsskriften det system som spridit sig mest i världen (Dahl 2008: 203). T.ex. i kinesiskan motsvarar ett skrivtecken ett helt ord eller en stavelse som är en del av ett ord (Elert 2015: 157). Detta kallas *logografisk* respektive *syllabisk* skrift (Dahl 2008: 201). Sedan finns det skillnader i hur bra förhållandet mellan ljud och bokstäver i ett språk går ihop, t.ex. finskan, ungerskan och spanskan har ett närmare förhållande än t.ex. svenskan eller tyskan har mellan fonemen och grafemen (Elert 2015: 157).

Den som skriver med hjälp av alfabetisk ortografi måste enligt Nauc ler (1989:201)

- känna till att orden består av språkljud samt kunna identifiera dem
- ha ordkunskap, d.v.s. känna till ordens former
- kunna vissa ljud-bokstavsregler.

För att kunna skriva svenska påpekar Nauc ler även att man därutöver behöver kunskaper inom de svenska stavningskonventionerna som

- till en del  r fonologiskt baserade, dvs. regler för hur språkljuden ska återges med bokstäver iakttaget på vilken position de har i ordet och vilka de omgivande språkljuden  r
- till en del  r morfologiskt baserade, dvs. att man iakttar morfemens identitet som då kräver grammatisk och lexikalisk medvetenhet.

Med andra ord kommer Nauc ler fram till att det inte räcker med att kunna göra en fonetisk analys av talet vid skrivning på svenska. Det krävs kunskaper i de flesta nivåer som språkförmågan anses bestå av: fonologi, morfologi och lexikon. (Nauc ler et. al 1989:201)

2.1 Stavningskonventioner

Den fonologiska konventionen är redan förklarad ovan i kapitel 2, men den betyder alltså att språkljuden, d.v.s. fonemen, motsvaras av bokstäverna, d.v.s. grafemen, i språket. Nedan i avsnitten 2.1.1. , 2.1.2. , 2.3. och 2.4. görs en inblick i några viktiga stavningskonventioner, samt ges några fakta och resultat och hur dessa har samband med olika stadier som svenska personer går igenom angående stavning.

2.1.1. Den morfologiska konventionen

Den Morfologiska stavningskonventionen betyder att man skriver ut dubbelkonsonanten i ordet *tryggt* även om g-ljudet är kort, men eftersom det är förknippat till morfemet *trygg* skrivs <gg> ut. Detta möjliggör också stavningen av orden *gott* (*från god*) respektive *gått* (*från gå*) (Hultman, Tor G. Loman, Bengt, Ståhle, Carl, Dahlstedt, Karl-Hampus 1969:144). Denna regel har dock flera undantag som måste läras in utantill, och inläringen fortsätter livet ut var eftersom man lär sig nya ord. (Naucleur et. al 1989:214–215)

2.1.2. Den traditionella konventionen

Här skulle det kunna skrivas en hel bok om språkhistoria men för temat ifråga räcker det med att kort förklara det enkla faktumet: skriftspråk ändras oftast långsammare än talat språk. (Dahl 2008: 204) För ex. orden *hjul*, *djur*, *giva* och *stjärna* har tidigare uttalats som de ännu stavas. (Dahl 2008: 198) Denna är också en regel som måste läras in utantill och inläringen fortsätter livet ut. (Naucleur et. al 1989:214–215)

2.2. Finns stavningsregler?

I alla fall har inte jag stött på några riktiga stavningsregler under denna forskningsprocess. Stavningsregler som rubrik finns inte ens i *svenska skrivregler* (Språkrådet 2008) utan även där har kapitlet för stavning rubriken "Stavning och ordformer" och några av punkterna som diskuteras där ska jag lyfta fram i detta avsnitt.

Enligt Språkrådets senaste upplaga av *Svenska skrivregler* (2008: 87) är det i ordlistor och ordböcker man får kontrollera stavningen av ord när man är osäker om stavningen. Svenska akademiens senaste och 14 ordlista som kom ut i april 2015 är då den normgivande enhet i stavning som gäller i det svenska språket. Men för att den listan innehåller bara ca 125 000

ord måste man gällande specialordförråd ta hjälp av andra ordböcker. I denna undersökning har SAOL:s 13 ordlista använts som är den senaste listan som finns på nätet. Den 14:e ordlistan finns än så länge bara i bokform (SAOL 13 uppl.).

På sidan 86 i *Svenska skrivregler* (2008) informeras att "[e]n princip för stavningen är att den så långt som möjligt bör vara vägledande för uttalet. Ett ords stavning bör även underlätta tillägg av ändelser, t.ex. bestämdhetsändelse, genitivändelse och pluraländelse för substantiv. Många språkliga uttryck avviker dock från principen, framför allt främmande namn." Sedan ges det förklaringar till de vanligaste problemfallen inom stavning, som bl.a. stavning av ord som inte finns i ordlistor, enkel- och dubbelteckning av konsonant och stavning av personnamn respektive geografiska namn. (Språkrådet 2008:86)

Nu kan det konstateras att det finns en del stavningsregler för svenskan men att de inte fungerar fullt i alla situationer. Detta leder fokusen mot de olika stadier som genomgås innan full rättstavningsförmåga åstadkoms.

2.3. Stavningsstadier

Det finns olika stadier som går igenom när det lärs att skriva sitt modersmål, och dessa är i det svenska språket, som i andra språk, följande enligt Charles Read genom Naucleur: först fonetisk stavning ljud-för-ljud, därefter upptäcker stavaren vissa regelbundenheter i stavningen då analysen om ljud-bokstav-förhållandet inte är tillräcklig, och slutligen analogistavning då morfologisk hänsyn tas (Read genom Naucleur:209).

Sedan kan det ännu noggrannare betraktas vilka stadier ett barn som lär sig modersmålet går igenom, men eftersom denna undersökning baserar sig på icke-modersmålstalare är närmare genomgång av dessa stadier av mindre vikt. Dock bör här ändå nämnas några av resultaten ur Naucleurs (1989:212) undersökningar om stavningskunskaper mellan språkstörda och normalt språkbegåvade. Hon studerade barn i åk 4 och 5 och fann att de språkstörda gjorde ett större antal stavfel än de normalt språkbegåvade. Men att de språkstörda gjorde mindre fel gällande dubbeltecknande av konsonant eftersom de fortfarande bara skrev ner den fonetiska analysen av orden, i jämförelse med de normalspråkbegåvade som redan blivit medvetna om en del morfologiska samband i stavningen. (Naucleur et. al. 1989: 212) Jag ger ett exempel: den som fortfarande tar mest

stöd i den fonetiska analysen skulle skriva ordet *stämt* riktigt, medan den som tänker på ordet *stämma* skulle skriva fel: *stämmt*.

2.4. Feltyper

Stavfelen kan delas in i fonetiskt acceptabla och oacceptabla. Sedan kan redas ut om skribenten har gjort fel på ljudanalysen av ett ord eller om denne har missat en av stavningskonventionerna.

I exemplet ovan (avsnitt 2.3) ser vi det felskrivna ordet *stämmt* som kan klassificeras som ett fonetiskt oacceptabelt fel eftersom det inte i uttalet hörs ett långt [m:] utan ett kort [m] och då står det andra svarsalternativet *stämt* för en fonetiskt acceptabel skrivform. Exempel på fonetiskt acceptabla skrivsätt tar också Nauc ler (1989:211) upp och hänvisar till sin studie om barn i  k 1 då barn med normalspr kf rm ga oftare gjorde fonetiskt acceptabla fel och kunde t.ex. byta ut den obetonade vokalen i ordet *kryper* till *kryp r*. Barn med störningar i språkförmågan gjorde oftare fonetiskt oacceptabla fel, t.ex. ordet *sur* stavat *sur*, *s r* eller *sir*. Här kommer Nauc ler fram till att de normalspr kbeg vade barnen har svårigheter med de olika stavningskonventionerna medan de barnen med språkstörningar har svårare att skilja på ljudsegmenten. Det kan alltså senast nu konstateras att språkstörningar som dyslexi även medför stavningssv righeter. I artikeln (Nauc ler et. al. 1989:212) konstateras även att dubbelteckningsfel  r den enda typ av stavfel som är frekvent ända upp till de högsta årskurserna och att den typen av stavfel  cks  innehåller alla de aspekter som andra stavfel har: fonetik, fonologi, morfologi och lexikon.

3. ANALYS OCH RESULTAT

Förstås är det aningen problematiskt att jämföra modersmålstalande barn med icke-modersmålstalande språkstudenter. Dock med tanke på alla de ovannämnda barns resultat i stavning kan en del jämförelser göras, och dessa får representera någon sorts grupp av informanter med svenska som modersmål. Det är ju troligen så att de testade finskspråkiga informanterna har blandade kunskaper i svensk fonetik, fonologi, morfologi och lexikon så som ett barn har, men på annat sätt.

Den eventuella påverkan av finlandssvenska syns inte i denna undersökning men mycket sannolikt skapar det förvirring gällande den fonetiska stavningskonventionen. Den finska bakgrunden syns så att alla informanter har angett det som sitt modersmål. Alla informanter har heller inte lika stort ordförråd, d.v.s. lexikaliska kunskaper, som leder till osäkerhet inom den morfologiska och traditionella stavningskonventionen.

Ett annat faktum är att eftersom problemsorterna i fråge-enkäten kan kategoriseras efter de olika stavningskonventionerna och fonetiskt acceptabla och oacceptabla fel, så är det svårt att säga vilken problemsort är svårast. T.ex. dubbeltecknande av konsonant påverkas av den fonetiska-, morfologiska och traditionella konventionen. Det är även mycket svårt att värdera om ett ord är väl känt eller inte, d.v.s. med andra test ord skulle resultaten kunna bli annorlunda.

3.1. Första forskningsfrågan

Det verkar som att enkäten som användes är svårtydd. Den första forskningsfrågan var: Vilken sorts ord är svårast att stava i svenskan för en grupp finskspråkiga som studerar nordisk filologi på universitetet? När frågeenkäten gjordes var tanken för "sort", t.ex. sje-ljud, tje-ljud och beteckning av dubbelkonsonanter m.m. Men som det framgår ovan i kapitel 3 är det problematiskt att kalla betecknandet av dubbla konsonanter en problemsort, eftersom så många faktorer påverkar stavandet av dubbla konsonanter. Också sje-ljudet har 18 olika skrivsätt i den använda enkäten, vilka måste kommas ihåg utantill.

Möjligen kan diskuteras vilken stavningskonvention som är lättast att gå efter som Hultman (1969:142) spekulerar i sin uppsats, men det skulle endast leda till mera spekulationer. Denna undersökning granskar bara sådant som kan spekuleras med hjälp av de senaste gällande normerna för stavning.

Vid det här tillfället väcks frågan om den använda enkäten är rent av misslyckad om syftet är att se vilken sorts ord som är svåra att stava. Vid bearbetandet av enkäten var tanken för "sort" som sagt: en motstridighet mellan uttal och skrivsätt. Kanske borde den tanken bakom "sort" ha varit mer riktad mot de olika stavningskonventionerna så att även dubbelteckning av konsonant skulle kunna kategoriseras efter om informanten har brutit mot den morfologiska, fonetiska eller traditionella konventionen.

I varje fall kan det ur materialet listas vilka sorters fel som var möjliga att göra och hur många chanser det fanns att göra fel på varje sort av fel. Nu menas alltså med sort: oöverensstämmelse mellan uttal och skrivsätt, d.v.s. ett fel i sorten dubbelteckning inkluderar all onödig fördubbling och utelämnad fördubbling av konsonant. I testet gavs följande mängd chanser att göra ett visst sorts fel:

- 40 st dubbelteckning av konsonant
 - ➔ A) Konsonant efter kort vokal i slutet på ord.
 - ➔ B) Dubbel konsonant mellan 2 vokaler varav den första kort.
 - ➔ C) Dubbel konsonant före annan konsonant.
 - ➔ D) Prefix och suffix som alltid stavas med dubbel konsonant (dock inkluderades någorlunda slumpad mängd olika prefix respektive suffix).
 - ➔ E) Sammansatta ord vars första led slutar på samma konsonant som det följandet ledet börjar med).
- 20 st Tillfällen då uttalet är annorlunda än skrivsättet, t.ex. skrivfel som (*giftemål, hämd, följdaktligen, lungt, sevärdighet, definera, lotsas, parantes, religös,*) räknas till den här kategorin.
- 18 st stavsätt för sje-ljud och
- 4 st stavsätt för tje-ljud.
- 6 st stavsätt för j-ljud (här finns 5 möjliga skrivsätt).
- Samt gavs chansen att göra fel i olika vokaler (u/y 5st, u:/y: 2st, o/å 10st, o:/å: 2st, e/ä 5st, e:/ä: 4st)

- 2 st möjligheter att välja S eller C för s-ljud.

Även mängden av svarsalternativ borde ha varit konsekvent med ett rätt och ett fel alternativ. Nu märks att om en fråga med fler än två svarsalternativ blivit fel besvarad är det ofta samma fel som gjorts, t.ex. *schampo* var felstavat av 14/19 informanter, alla hade valt *shampo* när det ytterligare fanns *schampå* och *shampå* att välja på. Dock blev vissa frågor besvarade med några olika felalternativ, som ordet *dammtuss* skrivet *damtuss* (3 informanter), *damtyss* (2 informante) och *dammtys* (2 informanter). Ett sådant fall värderas till 5 fel för dubbelteckning och 4 fel för fel vokal.

Det är också svårt att se exakt vilken sort av fel är vanligast i materialet eftersom alla fel som enkätfyllaren har haft chansen att göra, går inte att göra. Det går i varje fall att räkna andelar och på det viset komma fram till vilken felsort som var populärast. Men som ses i förra avsnittet är de olika felsorterna obalanserat representerade och med andra test ord eller andra informanter skulle resultaten kunna bli annorlunda. Därför granskas dessa siffror med ett mycket kritiskt öga. Som sagt hade informanten möjlighet att 40 gånger göra fel på dubbelteckning och bara 2 gånger möjligheten att välja felaktigt långt e för ä grafem. Därför är dem allt som allt 8 felen för långt e istället för ä mycket tyngre i statistiken än de 103 felen informanterna gjorde tillsammans med dubbelteckning. Alltså skulle en mycket större grupp informanter krävas för att få mer omfattande data om stavningskunskaperna och möjligtvis skulle det vara smart att göra ett eget test för varje felsort.

Kanske kan ändå en inblick i siffrorna göras så att vägbanande information och tankar blir väckta för blivande undersökningar. Enligt beräkningarna efter hur många av ett fel informanterna gjorde delat med hur många möjligheter ett visst fel var möjligt att göra av alla informanter tillsammans fick varje felsort ett procentuellt värde som visar hur populärt just den feltypen i fråga var. Därigenom fås ett svar på den första forskningsfrågan. Höger om värdet i mittersta spalten kan ses hur många fel av möjliga fel gjordes. Då undras varför t.ex. nr 2 på listan har hamnat så högt upp, och det är för att några av de 11 felstavade orden blev så ofta valda, t.ex. ordet *giftermål* blev stavat *giftemål* av 18 av 19 informanter. Längst till höger står ett av exempelorden som testades. Se följande lista

1. /ä:/ stavat <e>	21,05 %	2/2 = 100 % (rev)
2. uttal annat än skrivsätt	15,00 %	11/20 = 55 % (giftermål)

3. fel på /e:/ eller /ä:/	14,47 %	3/4 = 75 %	(rev, mäta för meta)
4. bara tje-ljud	14,44 %	2/4 = 50 %	(kjärt)
5. dubbelteckning av konsonant	13,55 %	31/40 = 77,5 %	(aborre)
6. j-ljud	8,77 %	2/6 = 33,33 %	(ljuta)
7. tje- och sje-ljud	8,61 %	6/22 = 27,27 %	(kjärt, shampo)
8. /e:/ stavat <ä>	7,89 %	1/2 = 50 %	(mäta föt meta)
9. bara sje-ljud	7,30 %	4/18 = 22 %	(shampo)
10. /ʏ/ stavat <y>	7,01 %	2/3 = 100 %	(dammtyss)
11. /ɔ/ stavat fel med <o>	6,57 %	3/4 = 75 %	(lotsas)
12. alla fel på <u, y>	6,14 %	5/7 = 71,42 %	(djyngel, llyta, uxa, uta)
13. /ʏ/ stavat <u>	5,26 %	2/2 = 66,66 %	(uxa)
14. /s/ stavat fel med <s, c>	5,26 %	1/2 = 50 %	(resencion)
15. alla fel på /ɔ/	4,38 %	5/10 = 50 %	(lotsas, bråttsmisstänkt)
16. /ɔ/ stavat fel med <å>	3,75 %	2/6 = 33,33 %	(bråttsmisstänkt)
17. /ʏ:/ stavat fel med <y>	2,63 %	1/1 = 100 %	(llyta)
18. /o:/ stavat fel med <o, å>	0 %	0/2 = 0 %	(nogån, såva)
19. /ɛ/ stavat fel med <e, ä>	0 %	0/6 = 0 %	(tillvärka, tjenst)
20. /y:/ stavat fel med <u>	0 %	0/1 = 0 %	(uta)

Om resultaten delas in i fonetiskt acceptabla och oacceptabla skrivsätt måste hänsyn tas till följande. Utan fullbordade lexikaliska och uttalsmässiga kunskaper i rikssvenska eller finlandssvenska, kan inte felen under någon annan kategori än felen på /y(:)/ och /ʏ(:)/ (nr 10, 12, 13, 17 och 20 på listan) räknas till fonetiskt oacceptabla fel. Då måste påminnas att i finskan görs ingen skillnad på /y(:)/ och /ʏ(:)/ på samma sätt som i svenska. Med detta i tankarna är det intressant att inga fel gjordes på stavning av /ɛ/ som motsvarades av orden *tjänst*, *berättelse*, *patient*, *lektion* och *tillverka* i testet, även om /ɛ/ uttalet varierar <ä, e> även i finlandssvenskan (se Elert 2015:46). Högst på listan kom dock /ä:/ stavat med <e> som motsvarades av orden *räv* och *mäta*, och med alla förväxlingar mellan långt /e:/ och /ä:/ inkluderas ännu stavandet av ordet *meta*. Nu kan den ivrige språkintresserade kanske komma att tänka på, att det så kallade *Stockholms-e ljudet* är mindre spritt i Sverige men ändå finns i finlandssvenskan. *Stockholms-e ljudet* syftar alltså på ord som *läkare* och *räv* uttalat (*lekare* och *rev*). (Elert 2015:47)

För den testade gruppen var procentuellt beräknat följande fem typer av ord svårast att stava:

1. /ä:/ stavat <e>	21,05 %	2/2 = 100 % (rev)
2. uttal annat än skrivsätt	15,00 %	11/20 = 55 % (giftemål)
3. fel på /e:/ eller /ä:/	14,47 %	3/4 = 75 % (rev, mäta för meta)
4. bara tje-ljud	14,44 %	2/4 = 50 % (kjärt)
5. dubbelteckning av konsonant	13,55 %	31/40 = 77,5 % (aborre)

Men följande fem ord oftast felstavade på följande sätt: *giftemål* 18/19, *shampo* 14/19, *aborre* 12/19, *dam* (för damm) 10/19, *hämd* 9/19. Denna information visar att den procentuella populariteten mellan problemkategorierna är annan, än ordningen på de felstavade orden.

3.2. Andra forskningsfrågan

Den andra forskningsfrågan var: Hur påverkar kunskaper i andra språk förmågan att stava svenska för denna grupp finskspråkiga som studerar nordisk filologi på universitetet? För att få en inblick i detta kan ovanstående lista granskas så att hänsyn tas till vad personerna studerar för språk som har gjort felet i fråga. Det påpekas nu att de informanter som har något annat huvudämne än nordisk filologi läser det som biämne, d.v.s. 11/19 informanter har nordisk filologi som huvudämne (dessa kallas nordister i fortsättningen), 6/19 engelsk filologi (dessa kallas anglister i fortsättningen) och 2/19 germansk filologi (dessa kallas germanister i fortsättningen). Resultaten listas nedan från populärast felsortskategori till minst populär kategori. Nu motsvarar antalet möjliga fel alla fel som den gruppen av informanter i fråga högst kunnat göra sammanlagt.

Först granskas kategori nr 3 **fel på /e:/ eller /ä:/** då inkluderas resultaten också från kategori nr 1 och 8. Här har de 2 germanisterna gjort fel 0/8 = **0%**, 4 av 6 anglister 7/24 = **29%** och 3 av 11 nordister 4/44 = **9,09 %** fel. Här verkar den fonetiska konventionen orsaka problem och främst Anglister har stavat efter det så kallade Stockholms-e-ljudet.

På andra plats kom kategorin för **uttal annat än skrivsätt**. Här har alla informanter gjort fel förutom en nordist. Dock ingick testets överlägset svåraste ord i denna kategori: *giftemål* stavat *giftemål* av 18 av 19 informanter. De 2 germanisterna gjorde fel 8/40 = **20 %**,

Anglisterna 18/120 = **15 %** och Nordisterna 11/220 = **5 %**. Detta går ihop med Nauclérs forskning om barn som stödjer sig på fonetiska analysen när de inte vet de morfologiska och lexikaliska konventionerna (Nauclé et. al. 1989:211). Skillnaderna mellan germanisterna och anglisterna är här så små att inga vidare slutsatser kan dras.

På tredje plats kom stavningen för **bara tje-ljud**: germ. 2/8 = 25 %, Angl. 4/24 = 16,66 %, Nord 5/44 = 11,36 %. **Bara sje-ljud** kom på 10 plats: germ. 5/18 = 13,88 %, Angl 9/108 = 8,33 %, Nord. 11/198 = 5,55 %. Men kategori nr 7 granskas näst eftersom då inkluderas **både sje-ljudet och tje-ljudet**: germ. 8/44 = **18,18 %** angl. 13/132 = **9,84 %** nord. 16/242 = **6,61 %**. Eftersom denna kategori stavas med hjälp av de lexikaliska kunskaperna är det förväntat att nordisterna klarar sig bäst. Dock varför germanisterna här får sämre resultat än anglisterna, förblir ett mysterium.

På femte plats kom **dubbelteckning av konsonant**: germ. 13/80 = **16,25 %**, Angl. 44/240 = **18,33 %**, Nord. 46/440 = **10,45 %**. Återigen var nordisterna starkast men här klarade sig germanisterna bättre än anglisterna.

På sjätte plats kom **j-ljudet**: germ. 1/12 = **8,33 %**, angl. 3/36 = **8,33 %**, nord. 6/66 = **9,09 %**. Här krävs kunskap i lexikon. Det enda felstavade ordet i denna kategori var att stava ordet *gjuta* med lj- och som det ser ut här är resultaten väldigt lika mellan informanterna.

På tionde plats kom **/ʏ/ stavat <y>**: germ. 0/6 = 0 % ang. 3/18 = 16,66 %, nord. 1/33 = 3,03 %. Fel på **/y/ stavat <u>** kom på 13 plats: germ. 1/4 = 25 %, Angl. 0/12 = 0 %, Nord. 1/22 = 4,5 %. **Alla fel på <u, y>** kom på 12 plats: germ. 1/14 = **7,14 %**, ang. 3/42 = **7,14 %**, nord. 3/77 = **3,89 %**. Kännedom i svenskt uttal finns kanske mest hos nordisterna. Skillnaderna mellan germanisterna och anglisterna är återigen svårtolkade, allofonerna **/ʏ(:)/** och **/y(:)/** finns i varje fall inte i finska, tyska eller engelska.

På elfte plats kom **/ɔ/ stavat fel med <o>**: germ. 2/8 = 25 %, angl. 2/24 = 8,33 %, nord 1/44 = 2,27 %. **/ɔ/ stavat fel med <å>** kom på 16 plats: germ. 0/12, ang. 3/36 = 8,33 %, nord. 2/66 = 3,03 %. **Alla fel på /ɔ/** kom på 15 plats: germ. 2/20 = **10 %**, ang. 5/60 = **8,33 %**, nord. 3/110 = **2,72 %**. Också här är skillnaden mellan germanister och anglisterna liten.

På fjortonde plats kom **/s/ stavat fel med <s, c>**: germ. 3/4 = **75 %**, ang. 1/12 = **8,33 %**, nord. 0/22 = **0 %**. Här krävs lexikaliska kunskaper och nordisterna klarade sig bättre, men det verkar som att germanisterna i detta fall hade det betydligt svårare än anglisterna.

4. SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Syftet med denna avhandling var att få reda på om det finns något som är speciellt svårt i stavning av svenska för personer med finska som modersmål. Och om det finns något svar till det, så är dessa samma för alla med finska som modersmål eller om kunskaper i andra språk påverkar. Materialet bestod av 19 svar till frågeenkäter som fylldes av 19 informanter. Informanterna studerar språken svenska (11 personer), engelska (6 personer) och tyska (2 personer) som huvudämne på ett universitet i Finland. Den teoretiska referensramen bestod främst av Kerstin Nauclérs (1989) undersökningar presenterade i hennes artikel och Charles Reads teori om olika stavningsstadier som används här som sekundär källa från Nauclé. Också togs hänsyn till olika stavningskonventioner via (Hultman et. al. 1969), *Svenska skrivregler* (2008) samt *Svensk och allmän fonetik* (Elert 2015), och historisk bakgrund till svensk ortografi hämtades från *Stafva eller stava?* (Mustelin 2004) och *Svenska språket under 700 år* (Petterson 2005). Det viktigaste resultatet var att stavning av /e:/ och /ä:/ orsakar problem för vissa och det kan ha grunden i finlandssvenskan. Nyttan med denna avhandling är att förhoppningsvis väcks mer tankar riktade på sambanden mellan uttal, dialekter, talspråk, skriftspråk och ortografi. Begränsningar med denna studie var snäv tidtabell, små grupp av informanter, ojämn representation mellan felsorterna av testorden samt ojämn representation mellan de olika språken som läses som huvudämne.

Resultaten är på så vis logiska att procentuellt gjorde nordisterna minst fel i de testade kategorierna, d.v.s. de som möjligtvis behärskar språket bäst av informanterna. Och på sätt och vis kunde ett resultat fås till den första forskningsfrågan som dock representerar bara denna grupps svårighetsområden för stavning.

Däremot förblev den andra forskningsfrågan ofullständigt besvarad. Nu var det bara 2 germanister och 6 anglister med i undersökningen och skillnaderna mellan grupperna är för slumpmässiga för att kunna dra slutsatser om hur andra språkkunskaper som tyska eller engelska påverkar resultaten. Större grupp av informanter hade krävts, och metoden borde ändå vara granskande av fri text eller högläsningdiktamen för att få exaktare resultat.

Listan om populariteten för olika felstavningar för finskspråkiga skulle kräva samma test gjort av modersmålstalande svenskar för att få svar på om dessa kategorier är svåra för finskspråkiga eller för alla att stava.

Till exempel hamnade dubbelteckning av konsonant högt även i denna studie (5:e plats av 20) och som Nauc ler (1989) och Ordkollen (2016) kommit fram till  r det ett problem för även svenskar. Felstavande av <u, y> grafemen skulle dock kunna tänkas vara svårare för finskspråkiga  n svenskar. Faktumet att ingen gjorde fel på stavning av / / väcker uppmärksamheten om att finlandssvenskan faktiskt också gör skillnad i detta ljud (se Elert 2015:46). Felstavning på < , o> grafemen, f r stavning av J-ljudet, sje-ljudet och tje-ljudet var minst av dem som troligtvis har mest kännedom i alla stavningskonventioner, d.v.s. uttal, lexikon och morfologi. Dessa skulle kunna vara svårare för finskspråkiga  n svenskspråkiga eftersom kategorierna sällan stavas efter den fonetiska konventionen. Däremot ord som skrivs annorlunda än uttalas borde vara lättare för den vane skribenten eller läsaren av språket än den andre. Kortare sagt är det desto enklare att stava svenska ju bättre kunskaper i språket som behärskas.

Större grupp informanter och utförligare ordlistor till material krävs men även ur denna studie vill slutsatsen dras att en individ som har stavat fel kan hjälpas med att hänvisa till de konventioner individen har missat, som Nauc ler (1989: 216) säger: "Det finns betydligt mer som  r regelbundet  n oregelbundet i stavningskonventionerna."  ven ur denna avhandlingens enkät kan ses vad den enskilde informanten har gjort fel på och hur ofta, varav spekulationer om informantens kännedom i de olika stavningskonventionerna kan göras.

Med andra metoder som insamling av friskrivna texter eller diktamensprov efter högläsning skulle mer omfattande resultat kunna framställas och mer dimensioner angående felstavningsf rslagen kunna fås. Till exempel undersökning i ess fr gor besvarade i examensprov från studenter i finska gymnasier skulle kunna vara ett intressant forskningsmaterial för min blivande pro gradu-avhandling, eftersom åtminstone  n så länge är det inte tillåtet med några ordböcker eller textredigeringsprogram i examensprov f r gymnasie-eleverna i Finland. Det vill säga för f rhopningsvis mina blivande studenter.

LITTERATURFÖRTECKNING

Enkät svar besvarade av 19 informanter. Insamlingstid 22 november 2016. Materialet bevaras hos skribenten.

Muntliga källor

Språkvårdare, 2016: <sprakfragor@sprakochfolkminnen.se> "RE: Listan över de ord vi oftast stavar fel" [e-post]. Personligt e-brev till Språkrådets språkfrågeavdelning 18.11.2016

Övriga källor

Barddal, Jóhanna, Jörgensen. N, Larsen. G, Martinussen. B, 1997: Nordiska : våra språk förr och nu. Lund: Studentlitteratur.

Dagens Nyheter, 2009: De knepiga svenska orden [online]. [Citerat 7.12.2016] Tillgänglig: <<http://www.dn.se/nyheter/sverige/de-knepiga-svenska-orden/>>.

Dahl, Östen, 2008: Språkets enhet och mångfald. 2, [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Elert, Claes-Christian, 2015: Allmän och svensk fonetik. 9 uppl. Lund: Studentlitteratur.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula, 2007: Tutki ja kirjoita. 13. osin uud. laitos. Helsinki: Tammi.

Hultman, Tor G. Loman, Bengt, Ståhle, Carl, Dahlstedt, Karl-Hampus, Thors, Carl-Eric, Telemann, Ulf, Petterson, Åke, Malmström, Sten, 1969: Språket i blickpunkten. Skrifter utgivna av Svenskläraryöreningen 110. Lund: Gleerups. S 132–149.

MOT, 2016: *Dictionaries* [Online]. [Citerat 7.12.2016] Tillgänglig: <<https://mot.kielikone.fi/mot/OUYO/netmot.exe?motportal=80>>.

Mustelin, Olof, 2004: Stafva eller stava? Svenska rättstavningssträvanden i Finland i slutet av 1800-talet. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland.

Ola Karlsson & Ola Karlsson, 2008: Svenska skrivregler. 3 utg. Stockholm: Liber.

Ordkollen, 2016: Svenskans mest felstavade ord [Online]. [Citerat 7.12.2016] Tillgänglig: <<http://www.ordkollen.se/mest-felstavade-ord/>>.

Pettersson, Gertrud, 2005: Svenska språket under sjuhundra år : en historia om svenskan och dess utforskande. 2, [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Naucle´r, Kerstin, Sandqvist, Carin, Sandqvist, Carin, Teleman, Ulf, Andersson, Lars-Gunnar, Dahlberg, Gunilla, Larsson, Kent, Einarsson, Jan, Anward, Jan, Hultman, Tor G., Hammarbäck, Solveig, Pettersson, Åke, Lundberg, Ingvar, Allard, Birgitta, Sundblad, Bo, Svensson, Cai & Malmberg, Lars-Göran, 1989: Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. S. 197–216.

SAOL: Svenska Akademiens ordlista över svenska språket: 2006: Trettonde upplagan. Utg. av Svenska Akademien. Stockholm. [online] [Citerat: 22.11.2016] Tillgänglig: <<http://www.svenskaakademien.se/svenska-spraket/svenska-akademiens-ordlista-saol/saol-13-pa-natet>>.

Wikipedia, 2016: Svensk ortografi [Online]. [Citerat 7.12.2016] Tillgänglig: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Svensk_ortografi>.

BILAGA 1. Frågeenkät

KYSYMYSLOMAKE

Tutkija: Valtteri Viitanen, sähköposti: valtteri.viitanen@student.oulu.fi

Ohjaaja: Jenni Tahkakorpi, sähköposti: Jenni.Tahkakorpi@oulu.fi

TAUSTATIEDOT

- a) ikä: <20 / 20–25 / 25–30 / 35–40 / 40–45 / 45–50 / 50<
- b) sukupuoli: mies / nainen
- c) äidinkieleni on: suomi / riikinruotsi / suomenruotsi / muu: mikä? ...
- d) vahvin kieli, vahvin ensin: 1. 2. 3. 4. 5.
- e) opiskelen pääaineena:
- f) opiskelen sivuaineena:
- g) Arvioi kuinka monta opintopistettä pohjoismaista filologiaa olet suorittanut:
 - A) ainakin perusopinnot 25op
 - B) perusopinnot 25op ja noin puolet (eli 20op) aineopintoja
 - C) perusopinnot 25op ja lähes kaikki aineopinnot 45/35op (kandintutkielma 10op)
 - D) rastita jos vaihtoehto C) täyttyy ja olet lisäksi suorittanut jo syventäviä aineopintoja
- h) olen saanut ruotsin opetusta peruskoulun vuosikurssilta: lähtien.
- i) yliopisto-opiskelujen aloitus vuosi? Syksy/kevät 20...
- j) muuta kielitaustaan liittyvää huomioitavaa esimerkiksi: asuminen ruotsinkielisellä alueella tai jonkin kouluasteen suoritus ruotsiksi ynnä muuta?

Oikeinkirjoitus. Valitse oikea vaihtoehto ja merkitse vastauksesi selkeästi, esimerkiksi

rastilla.

- 1) viheltää A) vissla B) visla
- 2) ahven A) aborre B) abborre
- 3) päätetty A) bestämt B) bestämmt
- 4) oikeastaan A) egentligen B) egentligen
- 5) tarkka A) noggran B) noggrann
- 6) arvostelu A) recension B) resencion
- 7) sopu A) överrens B) överens
- 8) määritellä A) definiera B) definera
- 9) definiitivinen/ehdoton A) definitiv B) defenitiv
- 10) vastaan, vastoin A) imot B) emot
- 11) todella, tosiaan A) faktiskt B) faktist
- 12) kollisio: A) kollition B) kollision C) källition D) kålisjon
- 13) oppitunti: A) lektion B) leksjon C) läktion D) läksjon
- 14) potilas: A) pasiänt B) pasient C) patiänt D) patient
- 15) annos: A) pårtion B) porsjon C) portion D) pårsjon
- 16) valtio: A) natsion B) nation
- 17) psalmi: A) salm B) psalm
- 18) järvi A) skjö B) sjö
- 19) palvelus: A) tjänst B) sjänst C) tjenst D) sjenst
- 20) hame: A) kjol B) skjol
- 21) poski: A) schind B) kind
- 22) keskustelu A) diskussion B) diskusion
- 23) joku A) någon B) nogån
- 24) myös A) åckso B) också
- 25) teeskennellä A) låssas B) lotsas C) Låtsas D) lossas
- 26) uskomaton A) otråligt B) otrolig C) åtroligt
- 27) nukkuu A) sova B) såva
- 28) tietokone A) datår B) dator
- 29) kettu A) räb B) rev
- 30) kertomus/tarina A) berettelse B) berättelse C) bårettelse
- 31) moderni A) modern B) modärn
- 32) mitata A) meta B) mäta
- 33) onkia A) meta B) mäta
- 34) sallia antaa lupa A) tilåta B) tillåta
- 35) piristäväää A) uppigande B) upigande C) uppiggande D) upiggande
- 36) kiitoskortti A) tackort B) tackkort
- 37) muisto A) mine B) minne
- 38) levy: A) skiva B) schiva
- 39) aamu: A) morske B) morse (**som i dag på morgonen**)
- 40) paita: A) skjorta B) sjorta
- 41) sampoo: A) schampo B) shampo C) schampå D) shampå
- 42) seriffi: A) sherif B) cheriff C) scherif D) sheriff
- 43) charmi: A) sharm B) charm
- 44) ele/liike/viittaus A) gest B) sjest

- 45) autoalli: A) garage B) garasch
 46) irvistys, virnistys: A) grimas B) grimasch
 47) justeerata/säätää A) sjustera B) justera
 48) mänty A) tal B) tall
 49) osaa A) kann B) kan
 50) lampi A) damm B) dam
 51) hai A) hajj B) haj
 52) merkit A) tecknen B) teknen
 53) nojatuoli A) fotölj B) fätölj C) fätöllj D) fotöllj
 54) on (lunta) A) det **finns** B) det **finns** (snö)
 55) faktinen/todellinen A) sann B) san
 56) kuningatar A) dråttning B) drotning C) drottning D) dråtning
 57) kuunnella A) lyssna B) lysna
 58) keskiarvoinen A) genomsnittlig B) genomsnittlig
 59) julkinen virallinen A) Allmän B) almän
 60) rikosepäilty

A) bråtsmistänkt B) brotsmistänkt C) brottsmistänkt D) bråtsmisstänkt

E) bråttsmisstänkt F) brottsmisstänkt G) bråttsmistänkt H) brotsmisstänkt

- 61) uskonnollinen A) religiös B) religös
 62) nähtävyys A) sevärdighet B) sevärdhet
 63) pakotettu A) tvugna B) tvungna
 64) pyörä A) cyckel B) sycel C) cykel D) syckel
 65) titteli A) titel B) tittel
 66) kiistanalainen A) kontroversiellt B) kontroversielt
 67) jäätelöauto A) glasbil B) glassbil
 68) poikkeava erilainen A) avvikande B) avikande
 69) seura/seurue A) sällskap B) sällskap
 70) ilmaisutapa A) uttrycksätt B) Uttryckssätt C) uttruckssätt D) uttrycksätt
 71) täynnä A) fyllt B) fullt C) fullt D) fyltt F) fylt G) fult
 72) tuomita A) döma B) dömma
 73) jakso/luku (kirjassa) A) kapitel B) kapittel
 74) osaton A) lotlös B) lottlös)
 75) munankuori A) ägskal B) äggskal
 76) valmistaa A) tilverka B) tillvärka C) tillverka D) tilvärka
 77) pölypallo A) dammtuss B) damtuss C) dammtyss D) damtyss
 78) hädin tuskin/niukasti A) knapt B) knappt
 79) nopeasti A) snabt B) snabbt
 80) näin ollen A) följaktligen B) följdaktligen
 81) avioliitto A) giftemål B) giftermål
 82) kosto A) hämd B) hämnd
 83) haastattelu A) interjuv B) intervju
 84) konferessi A) konferans B) konferens
 85) pyrstö/takamus A) stjärt B) kjärt
 86) aivot A) hjärna B) gärna
 87) valaa A) ljuta B) gjuta C) gjyta D) llyta
 88) viidakko A) djyngel B) hjungel C) llyngel D) djungel
 89) metsästää A) jaga B) ljaga

- 90) arvata A) gissa B) jissa
91) kirjasto A) biblotek B) bibliotek
92) pinta A) uta B) yta
93) kirves A) yxa B) uxa
94) rauhallisesti A) lugnt B) lungt
95) aine/aineisto A) material B) matrial
96) lääke A) medicin B) medecin C) medisin D) medesin
97) mainitsi A) nämde B) nämnde
98) sulkumerkki A) parantes B) parentes

1. Onko jokin mielestäsi erityisen vaikeaa ruotsin oikeinkirjoituksessa

